

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีกับกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิประกอบด้วยข้อมูลกำไรสุทธิ รายได้และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีจากงบกำไรขาดทุน สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีจากงบดุล และรายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีจากหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี 2551 – 2553 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมด 64 รายและเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิประกอบด้วยข้อมูลภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา รายงาน บทความ และเอกสารวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาจะได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปรายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี และผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (ตารางที่ 4.1 ถึงตารางที่ 4.12)
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีกับกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ตารางที่ 4.13 ถึงตารางที่ 4.14)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

4.1 ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า มีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพียง 64 บริษัท ที่นำมาตราฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ มาถือปฏิบัติกับงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2551 – พ.ศ. 2553 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.53 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 473 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2554 : ออนไลน์) ทั้งนี้ไม่รวมธุรกิจขนาดกลางหรือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) และบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการนำมาตราฐานการบัญชี เรื่อง ภาษีเงินได้ มาถือปฏิบัติกับงบการเงินมีแนวโน้มสูงขึ้น

เรื่อยๆ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 4.1 ซึ่งผลรวมจำนวนบริษัทที่นำมามาตรฐานฉบับนี้มาถือปฏิบัติ มีจำนวนเพิ่มขึ้นในปี 2552 และ 2553 เป็น 67 และ 70 บริษัท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.1 สรุปจำนวนบริษัทที่นำมามาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ มาถือปฏิบัติกับงบการเงินแยกตามรายอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	2553	2552	2551	จำนวนบริษัท	ร้อยละของบริษัทที่ใช้ TAS12	ร้อยละของบริษัทในอุตสาหกรรม
ธุรกิจการเงิน	23	21	19	60	32.86%	38.33%
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	13	12	12	111	18.57%	11.71%
บริการ	10	9	9	83	14.29%	12.05%
เทคโนโลยี	8	8	8	38	11.43%	21.05%
ทรัพยากร	6	6	6	27	8.57%	22.22%
สินค้าอุตสาหกรรม	5	6	5	77	7.14%	6.49%
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	3	3	3	38	4.29%	7.89%
สินค้าอุปโภคบริโภค	2	2	2	39	2.86%	5.13%
รวม	70	67	64	473	100.00%	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่นำมามาตรฐานการบัญชี เรื่อง ภาษีเงินได้ มาถือปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 32.86 รองลงมาคือกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 18.57 และกลุ่มบริการซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 14.29 นอกนั้นเป็นกลุ่มเทคโนโลยีซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 11.43 กลุ่มทรัพยากรซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 8.57 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 7.14 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 4.29 และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 2.86

นอกจากนี้หากพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรม ในแต่ละอุตสาหกรรมมีบริษัทที่นำมามาตรฐานการบัญชีเรื่อง ภาษีเงินได้มาถือปฏิบัติแล้วมากที่สุดคือกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 38.33 รองลงมาคือกลุ่มทรัพยากรซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 22.22 และเทคโนโลยีซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 21.05 นอกนั้นเป็นกลุ่มบริการซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 12.05 กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 11.71 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารซึ่งมี

สัดส่วนร้อยละ 7.89 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 6.49 และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 5.13

งบการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่นำมามาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ มาถือปฏิบัติกับงบการเงินประจำปี 2551 –2553

บริษัททิพย์ประกันภัย จำกัด (มหาชน)			
งบดุล (บางส่วน)			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 และ 2552			
(หน่วย : บาท)			
หมายเหตุ	2553	2552	
สินทรัพย์			
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ	5	12,934,873,893.52	8,494,356,217.58
เงินให้กู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน	6	1,051,482.74	1,649,928.32
เงินลงทุนอื่น		150,000.00	11,150,000.00
เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	7	2,644,305,555.99	2,207,270,247.44
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	8	1,017,767,192.23	564,736,513.26
เงินวางไว้จากการประกันภัยต่อ		5,137,684.80	4,931,727.55
เงินค้ำรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ		558,730,682.79	84,359,272.46
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ - สุทธิ	9	2,155,680,276.40	1,735,984,681.00
รายได้จากการลงทุนค้ำรับ		83,856,227.02	48,540,566.30
สินทรัพย์อื่น			
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	10	89,106,387.33	75,675,649.88
ค่านายหน้าประกันตรงจ่ายล่วงหน้า		2,359,175,770.71	921,278,163.85
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	15	408,941,190.10	353,700,400.28
อื่นๆ		89,674,309.74	107,751,096.04
รวมสินทรัพย์อื่น		2,946,897,657.88	1,458,405,310.05
รวมสินทรัพย์		22,348,450,653.37	14,611,384,463.96

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัททิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 และ 2552

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	2553	2552
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เงินสำรองเบี่ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	1,930,987,926.89	1,852,844,561.35
สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหม		
ทดแทนค้างจ่าย	1,270,701,712.51	643,883,833.57
เงินถือไว้จากการประกันภัยต่อ	463,487,919.35	469,481,083.24
เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	4,146,947,685.39	1,481,161,939.65
หนี้สินอื่น		
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	134,722,467.06	100,974,962.96
ค่านายหน้าประกันตรงค้างจ่าย	1,173,541,368.50	329,649,839.22
เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	13 17,245,743.33	40,178,970.41
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	260,915,014.72	295,528,465.36
บัญชีตั้งพักค่าเบี่ยประกันภัย	31,912,507.06	36,740,512.07
เงินพักรอตัดบัญชีค่าเบี่ยประกันภัยค้างรับ	14 952,658,219.85	996,106,942.47
ค่าเบี่ยประกันภัยรับล่วงหน้า	7,371,427,408.21	4,358,899,980.03
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	15 105,993,427.50	46,384,354.05
อื่นๆ	358,870,695.16	77,874,249.81
รวมหนี้สินอื่น	10,407,286,851.39	6,282,338,276.38
รวมหนี้สิน	18,219,412,095.53	10,729,709,694.19

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุน (บาทส่วน)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2553 และ 2552

	(หน่วย : บาท)	
	2553	2552
รายได้จากการรับประกันภัย	3,406,897,643.06	3,305,986,237.68
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย	1,857,866,376.55	1,952,547,629.29
กำไรจากการรับประกันภัย	1,549,031,266.51	1,353,438,608.39
รายได้จากการลงทุน	269,312,398.08	186,737,619.84
รวมกำไรจากการรับประกันภัยและจากการลงทุน	1,818,343,664.59	1,540,176,228.23
รายได้อื่น	173,181,720.74	188,840,443.35
รวมกำไรจากการรับประกันภัยและจากการลงทุนและ รายได้อื่น	1,991,525,385.33	1,729,016,671.58
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,210,637,674.23	1,003,879,062.00
กำไรก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	780,887,711.10	725,137,609.58
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	(208,005,340.29)	(177,262,460.55)
กำไรสุทธิสำหรับปี	572,882,370.81	547,875,149.03
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน		
กำไรสุทธิต่อหุ้น	1.91	1.83
จำนวนหุ้นสามัญ (หน่วย : หุ้น)	300,000,000	300,000,000

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (บางส่วน)

วันที่ 31 ธันวาคม 2553 และ 2552

1. หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ยกเว้นมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ซึ่งบริษัทถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ โดยมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ฉบับปรับปรุงปี 1996 (IAS No. 12 “Income Taxes” (revised 1996) และวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการประกันภัยของประเทศ ไทยและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยและการแสดงรายการในงบการเงินได้จัดทำขึ้นตามข้อกำหนดของคำสั่ง นายทะเบียนลงวันที่ 6 มีนาคม 2545 ออกตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

2. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 ภาษีเงินได้

(ก) ภาษีเงินได้ตามแบบแสดงรายการบริษัทฯ คำนวณภาษีเงินได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร

(ข) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

1) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันที่ในงบดุลกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ในงบดุล

2) บริษัทฯ รับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี และรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ ทั้งนี้บริษัทฯ จะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี และผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

3) บริษัทฯ จะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกวันที่ในงบดุล และจะปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ จะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงิน

ได้รอกการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์ บริษัทจะรับรู้กำไรเงิน
ได้รอกตัดบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนยกเว้นกรณีที่กำไรเงินได้
รอกการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการในส่วนของผู้ถือหุ้น รายการดังกล่าว
จะถูกบันทึกโดยตรงไปยังส่วนของส่วนของผู้ถือหุ้น

3. กำไรเงินได้

กำไรเงินได้นิติบุคคลคำนวณขึ้นในอัตราร้อยละ 25 ของกำไรก่อนหักกำไรสำหรับปี
เฉพาะกำไรส่วนที่ไม่เกิน 300 ล้านบาท และอัตราร้อยละ 30 ของกำไรเฉพาะส่วนที่เกิน 300 ล้าน
บาท หลังจากบวกกลับด้วยสำรองและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ไม่อนุญาตให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายในการ
คำนวณกำไรและหักด้วยเงินปันผลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมเป็นเงินได้ ทั้งนี้อัตราดังกล่าว
เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาฉบับที่ 471 (พ.ศ. 2551) ลงวันที่ 28 มีนาคม 2551 ออกตามความใน
ประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตรารัษฎากร

ค่าใช้จ่ายกำไรเงินได้นิติบุคคลของบริษัทฯสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2553 และ
2552 ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย: บาท)	
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม 2553	31 ธันวาคม 2552
กำไรเงินได้สำหรับปีที่คำนวณจากกำไรทางภาษี	263,414,806.92	225,494,463.74
กำไรเงินได้รอกตัดบัญชี (เพิ่มขึ้น) ลดลง สุทธิ	(55,409,466.63)	(48,232,003.19)
กำไรเงินได้สำหรับปีที่คำนวณจากกำไรทางบัญชี	208,005,340.29	177,262,460.55

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 และ 2552 ผลรวมของกำไรเงินได้ตามแบบแสดงรายการและ
กำไรเงินได้รอกตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายการซึ่งบันทึกโดยตรงไปยังส่วนของส่วนของผู้ถือหุ้นสามารถสรุป
ได้ดังนี้

	31 ธันวาคม 2553	31 ธันวาคม 2552
กำไรเงินได้รอกตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ(ส่วนเกิน) ต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์ เพื่อขาย	<u>(105,993,427.50)</u>	<u>(46,215,677.24)</u>

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สามารถแสดงได้ดังนี้

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม 2553	31 ธันวาคม 2552
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้	780,887,711.10	725,137,609.58
ภาษีเงินได้คำนวณในอัตรา 30% และอัตรา 25%	219,266,313.33	202,541,282.87
ผลกระทบทางภาษีของรายได้ที่ได้รับยกเว้นทางภาษีและ ค่าใช้จ่าย(รายได้)ที่ไม่สามารถนำมาหักภาษีได้	(11,260,973.04)	(25,278,822.32)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่อยู่ในงบกำไรขาดทุน	208,005,340.29	177,262,460.55

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 และ 2552 ส่วนประกอบของภาษีเงินได้รอตัดบัญชีมีดังนี้

	31 ธันวาคม 2553	31 ธันวาคม 2552
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี		
ค่าเพื่อการค้ำของเงินลงทุน	52,240,001.10	46,690,920.00
ค่าเพื่อการปรับมูลค่าของเงินลงทุน	400,405.64	0.00
ค่าเสื่อมราคา Software	3,014,743.32	2,317,234.25
ค่าเพื่อการค้ำที่ดิน	1,194,231.59	2,301,733.58
ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	11,729,385.10	6,047,942.58
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	161,091,457.04	132,183,769.28
สำรองค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้น		
แต่ยังมีได้รายงานให้บริษัทฯทราบ(IBNR)	62,134,298.11	42,928,910.86
สำรองค่าสินไหมทดแทน	117,136,668.19	121,229,889.73
รวม	408,941,190.09	353,700,400.28
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี		
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน		
- หลักทรัพย์เพื่อค้ำ	0.00	168,676.81
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน		
- หลักทรัพย์เพื่อขาย	105,993,427.50	46,215,677.24
รวม	105,993,427.50	46,384,354.05

จากงบการเงิน บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2553 และ 2552 ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มธุรกิจการเงินพบว่า บริษัทแสดงรายละเอียดรายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงินโดยจำแนกประเภทเป็นรายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี ได้แก่ ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนค่าเพื่อการปรับมูลค่าของเงินลงทุน ค่าเสื่อมราคา Software ค่าเพื่อการด้อยค่าที่ดินค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำรองเบี่ยงประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้สำรองค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้นแต่ยังมีได้รายงานให้บริษัทฯทราบ (IBNR) และสำรองค่าสินไหมทดแทน ส่วนรายการที่ก่อให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี ได้แก่ ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน - หลักทรัพย์เพื่อค้า และส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน - หลักทรัพย์เพื่อขาย

นอกจากนี้เพื่อการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีและกำไรสุทธิ จึงเก็บรวบรวมข้อมูลภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีจากงบดุลและกำไรสุทธิจากงบกำไรขาดทุนเพื่อนำมาหาอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ซึ่งจะกล่าวต่อไปในขั้นตอนที่ 4.3 และ 4.4 ได้ดังนี้

1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี ($\Delta DTA\%$) ปี 2553

$$\begin{aligned}\Delta DTA\% &= \frac{\text{สินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี 2553} - \text{สินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี 2552}}{\text{สินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี 2552}} \\ &= \frac{408,941,190.10 - 353,700,400.28}{353,700,400.28} \times 100 \\ &= 15.62\%\end{aligned}$$

2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี ($\Delta DTL\%$) ปี 2553

$$\begin{aligned}\Delta DTL\% &= \frac{\text{หนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี 2553} - \text{หนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี 2552}}{\text{หนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี 2552}} \\ &= \frac{(105,993,427.50 - 46,384,354.05)}{46,384,354.05} \times 100 \\ &= 128.51\%\end{aligned}$$

3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิปี 2553

$$\begin{aligned} \Delta \text{NI}\% &= \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี 2553} - \text{กำไรสุทธิประจำปี 2552}}{\text{กำไรสุทธิประจำปี 2552}} \\ &= \frac{572,882,370.81 - 547,875,149.03}{547,875,149.03} \times 100 \\ &= 4.56\% \end{aligned}$$

- หมายเหตุ 1. สิ้นทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเก็บข้อมูลจากงบดุล
2. กำไรสุทธิประจำปีเก็บข้อมูลจากงบกำไรขาดทุน เป็นกำไรสุทธิทางบัญชี ภายหลังจากการค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ประจำปี

จากรวบรวมข้อมูลภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและกำไรสุทธิในงบดุลและงบกำไรขาดทุนเพื่อนำมาหาอัตราการเปลี่ยนแปลงของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและอัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมดสามารถนำมาสรุปเป็นตารางที่ 4.12 ในหัวข้อที่ 4.3 ซึ่งจะกล่าวในลำดับถัดไป

ส่วนผลการศึกษาวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบว่า โดยทั่วไปทั้ง 64 บริษัทจะรับรู้การเคลื่อนไหวของรายการสิ้นทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือรายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในงบดุลคู่กับรายการค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ในงบกำไรขาดทุน มีเพียงบางรายการเท่านั้นที่จะรับรู้การเปลี่ยนแปลงของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ซึ่งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทำให้กำไรสุทธิของบริษัทเปลี่ยนแปลงไป สรุปได้ดังตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลกระทบของการเคลื่อนไหวของรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

รายการเคลื่อนไหว	ผลกระทบต่อรายการ ภาษีเงินได้	ผลกระทบต่อกำไรสุทธิ
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีลดลง	ลดลง	เพิ่มขึ้น

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากำไรสุทธิของกิจการมีความเชื่อมโยงกับการเคลื่อนไหวของรายการภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยการเพิ่มขึ้นของบัญชีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและการลดลงของบัญชีหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะทำให้จะส่งผลให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น และในทางตรงกันข้ามหากบัญชีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีลดลงหรือบัญชีหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเพิ่มขึ้นจะทำให้กำไรสุทธิลดลง

4.2 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

จากการศึกษาหมายเหตุประกอบงบการเงินถึงวิธีการปฏิบัติทางบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นประชากรในการศึกษารุ่นนี้พบว่ารายการในงบการเงินที่มีความแตกต่างชั่วคราวระหว่างมูลค่าสินทรัพย์หรือหนี้สินสุทธิทางบัญชีกับมูลค่าฐานภาษี ซึ่งนำไปสู่การบันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยสามารถแยกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มธุรกิจการเงิน

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
1. สำรองค่าสินไหมทดแทน	1. ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงิน ลงทุน-หลักทรัพย์เพื่อขาย
2. สำรองค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้นแต่ ยังมีได้รายงานให้บริษัทฯทราบ (IBNR)	2. สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้
3. สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	3. ส่วนเกินทุนจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย
4. ค่าเพื่อการด้อยค่าเงินลงทุน	4. ผลต่างระหว่างการรับรู้รายได้ของสัญญา เช่าดำเนินงานและการเงิน
5. ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	5. กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน -หลักทรัพย์เพื่อค้า
6. ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป	6. ส่วนแบ่งกำไรในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มธุรกิจการเงินส่วนใหญ่เกิดจากรายการสำรองค่าสินไหมทดแทน สำรองค่าสำรองค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้นแต่ยังมีได้รายงานให้บริษัทฯทราบ (IBNR) สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน และค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ เนื่องจากรายการเงินสำรองต่างๆ ค่าเพื่อการด้อยค่า และค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญเหล่านี้ถือเป็นค่าใช้จ่ายทางบัญชีซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีผลการจ่ายจริงหรือเป็นรายจ่ายที่จะจ่ายจริงในรอบระยะเวลาบัญชีอนาคต แต่ทางภาษีจะถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการจ่ายจริง หรือในกรณีค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญจะถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ก็ต่อเมื่อมีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นหนี้สูญตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 186 นอกจากนี้ยังพบว่าผลขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไปซึ่งถือเป็นความแตกต่างชั่วคราวที่สามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีในงวดอนาคต

ส่วนรายการที่ก่อให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับกลุ่มธุรกิจการเงินส่วนใหญ่เกิดจากส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนหลักทรัพย์เพื่อค้า เนื่องจากเป็นกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ซึ่งไม่ถึงเป็นรายได้ที่ต้องเสียภาษีในงวดปัจจุบันแต่จะถือเป็นรายได้ทางภาษีในงวดอนาคตหากมีการจำหน่ายเงินลงทุนเนื่องจากกำไรจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ถือเป็นรายได้ที่ต้องเสียภาษี นอกจากนี้รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชียังมีรายการเงินสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ส่วนเกินทุนจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยส่วนแบ่งกำไรในบริษัท

ร่วม/บริษัทย่อย ณ วันสิ้นงวดเปลี่ยนแปลงไปทำให้ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนมากกว่าฐานภาษี และผลต่างระหว่างการรับรู้รายได้ของสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาเช่าการเงิน

ตารางที่ 4.4 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มบริการ

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
1. ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	1. ส่วนเกินทุนจากการประเมินราคาที่ดิน
2. ประมาณการค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้น
3. สำรองเงินบำเหน็จพนักงานและผลประโยชน์ พนักงานหลังออกจากงาน	2. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
4. ค่าเพื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	3. ต้นทุนจากการซื้อธุรกิจ – บริษัทย่อย
5. ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4. สินค้าคงเหลือจากประมาณการรับคืน
6. ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป	5. ความแตกต่างทางด้านเวลาในการรับรู้ รายได้ทางบัญชีและภาษี
	6. ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัท ร่วม/บริษัทย่อย

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มบริการส่วนใหญ่เกิดจาก ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ประมาณการค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ค่าเพื่อสินค้าเสื่อมสภาพ ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ สำรองเงินบำเหน็จพนักงานฯ ซึ่งรายการเงินสำรองต่างๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายทางบัญชีแต่ทางภาษีจะรับรู้เป็นรายจ่ายเมื่อมีการจ่ายจริง นอกจากนี้ยังมีผลขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไปซึ่งถือเป็นความแตกต่างชั่วคราวที่สามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีในงวดอนาคต

ส่วนรายการที่ก่อให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับกลุ่มบริการส่วนเกิน ทุนจากการประเมินราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นซึ่งกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ถือเป็น รายได้ที่ต้องเสียภาษีในอนาคตส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เนื่องจากมีการเลือกใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีอัตราเร่งในช่วงแรกทำให้ค่าเสื่อมราคาถูกใช้เป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีไปแล้วแต่ทาง บัญชียังทยอยรับรู้ค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง เป็นต้น

ตารางที่ 4.5 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
1. ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป	1. ส่วนเกินทุนจากเงินลงทุนระยะยาว
2. สำรองเงินบำเหน็จพนักงานและ ผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน	2. กำไรจากการให้เช่าภายใต้สัญญาเช่า การเงิน
3. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	3. ความแตกต่างทางด้านเวลาในการรับรู้ รายได้ทางบัญชีและภาษี
4. เงินมัดจำรับจากลูกค้า	4. กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากเงินลงทุนใน หลักทรัพย์เพื่อขาย
5. อาคารภายใต้สัญญาขายฝาก	5. ต้นทุนจากการซื้อธุรกิจ – บริษัทย่อย
6. กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการขาย อสังหาริมทรัพย์ให้บริษัทร่วม	6. ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างส่วนใหญ่เกิดจากขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป สำรองเงินบำเหน็จพนักงานฯ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เงินมัดจำรับจากลูกค้า อาคารภายใต้สัญญาขายฝาก และกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการขายอสังหาริมทรัพย์ให้บริษัทร่วมซึ่งถือเป็นความแตกต่างชั่วคราวที่สามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีในงวดอนาคต

ส่วนรายการที่ก่อให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ได้แก่ ส่วนเกินทุนจากเงินลงทุนระยะยาวกำไรจากการให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ความแตกต่างทางด้านเวลาในการรับรู้รายได้ทางบัญชีและภาษีกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย ต้นทุนจากการซื้อธุรกิจ – บริษัทย่อย ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม เป็นต้น

ตารางที่ 4.6 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีกลุ่มทรัพยากร

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี	รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี
1. ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป	1. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
2. ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ใน ทรัพยากรปิโตรเลียมในต่างประเทศ	2. การตีมูลค่าสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและ ผลิตปิโตรเลียมตามกฎหมายต่างประเทศ
3. ต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต	3. กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนใน สินทรัพย์ทางการเงินถือไว้เพื่อขาย
4. สำรองเงินบำนาญพนักงานและ ผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน	4. ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลงให้เท่ากับมูลค่า สุทธิที่จะได้รับ
5. ผลต่างจากการแปลงค่าเงินตรา ต่างประเทศที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	5. กำไรจากสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและ อัตราดอกเบี้ย
6. ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการ เปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	6. ต้นทุนเงินกู้ยืม

ตารางที่ 4.7 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีกลุ่มเทคโนโลยี

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี	รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี
1. ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ภายใต้สัญญา อนุญาตให้ดำเนินการ	1. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
2. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2. ลูกหนี้การค้า
3. ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป	3. ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ภายใต้สัญญา อนุญาตให้ดำเนินการ
4. รายได้รอกตัดบัญชีและเงินรับล่วงหน้า (ผลแตกต่างของการรับรู้รายได้และ ต้นทุน)	4. ผลแตกต่างของค่าผลประโยชน์ตอบแทน รายปีและภาษีสรรพสามิตจ่ายล่วงหน้า
5. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	5. สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน
6. ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย	6. ต้นทุนเงินกู้ยืม

ตารางที่ 4.8 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
1. ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป	1. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
2. สำรองเงิน บำเหน็จพนักงาน และ ผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน	2. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดินและอาคาร
3. ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	3. กำไรสุทธิจากการปรับมูลค่าสิทธิธรรมของ สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย
4. ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	4. ผลแตกต่างด้านเวลาในการรับรู้รายได้และ รายจ่ายทางบัญชีและทางภาษี
5. ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	5. ส่วนแบ่งกำไรในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย
6. สำรองจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	6. สินค้าคงเหลือจากประมาณการรับคืน

ตารางที่ 4.9 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
1. สำรองเงิน บำเหน็จพนักงาน และ ผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน	1. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
2. ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป	2. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน
3. ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	3. ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงิน ลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย
4. ประมาณการหนี้สินค้างจ่าย	4. ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม และบริษัทย่อย
5. ส่วนแบ่งขาดทุนในบริษัทย่อย	5. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
6. ผลต่างอัตราแลกเปลี่ยนของสัญญาซื้อขาย เงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	6. ผลกระทบจากการแปลงค่าเงิน บริษัทร่วมในต่างประเทศ

ตารางที่ 4.10 รายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค

รายการที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	รายการที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
1. ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ยกไป	1. ส่วนเกินทุนจากการตีมูลค่าทรัพย์สินของ ที่ดินและอาคาร
2. ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	2. ส่วนเกินทุนจากการตีมูลค่าทรัพย์สินของ เครื่องจักรและแม่พิมพ์
3. สำรองสินค้าเสื่อมสภาพ	3. ผลแตกต่างด้านเวลาในการรับรู้รายได้และ รายจ่ายทางบัญชีและทางภาษี
4. ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	4. ส่วนแบ่งกำไรในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย
5. ประมาณการรับคืนและสินค้าคงเหลือ ส่วนที่ยังไม่ถือเป็นยอดขาย	5. สินค้าคงเหลือจากประมาณการรับคืน
6. ค่าเพื่อการลดราคาเงินลงทุนในบริษัทอื่น	6. ต้นทุนเงินกู้ยืม

รายการที่นำไปสู่การบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในการศึกษาครั้งนี้เรียงลำดับความสำคัญตามความถี่ที่พบในหมายเหตุประกอบงบการเงินและมูลค่าที่ปรากฏในหมายเหตุประกอบงบการเงินแบ่งออกเป็นรายการที่นำไปสู่การบันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งรายการที่สำคัญและมักจะพบในทุกอุตสาหกรรมได้แก่ ขาดทุนสะสมทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน ค่าเพื่อการด้อยค่าของที่ดิน ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ เป็นต้น ส่วนรายการอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ได้แก่ ค่าเพื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายค่าเพื่อสินค้าล้าสมัย สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ สำรองค่าสินไหมทดแทน เป็นต้น ค่าลิขสิทธิ์ที่ตัดจ่าย ประมาณการรับคืนและสินค้าคงเหลือส่วนที่ยังไม่ถือเป็นยอดขายส่วนแบ่งขาดทุนในบริษัทร่วม/บริษัทย่อย ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน

ส่วนรายการที่นำไปสู่การบันทึกหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ได้แก่ กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน ส่วนเกินทุนจากการประเมินราคาที่ดิน ส่วนแบ่งกำไรในบริษัทร่วม/บริษัทย่อยส่วนเกินทุนจากการประเมินราคาที่ดิน สินค้าคงเหลือจากประมาณการรับคืนส่วนเกินทุนจากการประเมินราคาที่ดิน ส่วนแบ่งกำไรในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย

ตารางที่ 4.11 อัตราส่วนสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีต่อหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

กลุ่มอุตสาหกรรม	อัตราส่วน DTA : DTL
ธุรกิจการเงิน	6 : 1
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	1 : 1
บริการ	9 : 1
เทคโนโลยี	10 : 1
ทรัพยากร	1 : 4
สินค้าอุตสาหกรรม	1 : 1
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	1 : 7
สินค้าอุปโภคบริโภค	1 : 3
รวมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม	3 : 2

จากข้อมูลรายการที่ก่อให้เกิดหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมตามตารางที่ 4.3 ถึงตารางที่ 4.10 เมื่อนำมูลค่าหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีมาวิเคราะห์อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า มี 3 กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอัตราส่วนสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี (DTA) ต่อหนี้สินภายใต้การตัดบัญชี (DTL) เป็น 1 : 1 ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม แสดงให้เห็นว่ามูลค่าของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีใกล้เคียงกันมากหรือแสดงว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีสุทธิของกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าวมีค่าน้อยนอกจากนี้พบว่าอัตราส่วน DTA : DTL ของกลุ่มธุรกิจการเงินเท่ากับ 6 : 1 กลุ่มบริการเท่ากับ 9 : 1 และกลุ่มเทคโนโลยีเท่ากับ 10 : 1 แสดงให้เห็นว่าเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีในงบดุลมากกว่าหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีหรืออนุมานได้ว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีสุทธิของกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่มียุทธศาสตร์และเป็นที่ทิศทางบวก

และพบว่าอัตราส่วน DTA : DTL ของกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารเท่ากับ 1 : 7 กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรเท่ากับ 1:4 และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคเท่ากับ 1 : 3 แสดงให้เห็นว่าเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีในงบดุลน้อยกว่าหนี้สินภายใต้การตัดบัญชี

ได้รอกการตัดบัญชีหรืออนุมานได้ว่าอัตราการเปลี่ยนของภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีสุทธิของกลุ่มอุตสาหกรรมเหล่านี้มีค่ามากและเป็นในทิศทางลบ

ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้อัตราส่วน DTA : DTL ของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมแตกต่างกันเนื่องจากลักษณะของรายการในแต่ละธุรกิจและมูลค่าของรายการที่ก่อให้เกิดภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีความแตกต่างกันทำให้อัตราส่วน DTA : DTL ไม่เท่ากันส่งผลให้อัตราการเปลี่ยนแปลงของภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่คำนวณได้มีค่าน้อยแตกต่างกันและมีทิศทางแตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาความสัมพันธ์กับอัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิในขั้นตอนต่อไป

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

จากรวบรวมข้อมูลภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและกำไรสุทธิในงบดุลและงบกำไรขาดทุนเพื่อนำมาหาอัตราการเปลี่ยนแปลงของภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและอัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมดสามารถสรุปเป็นตารางที่ 4.12 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและกำไรสุทธิ

หลักทรัพย์	ΔDTA%			ΔDTL%			ΔNI%		
	2553	2552	2551	2553	2552	2551	2553	2552	2551
ADVANC	-2.36%	-0.24%	0.44%	-	-	-	23.10%	1.97%	1.37%
AMANAH	28.13%	39.11%	781.70%	-	-	-	69.71%	-100.88%	-886.61%
AS	3.98%	-1.20%	103.11%	153.30%	100.00%	-	48.18%	-3.59%	-26.58%
ASCON	166.30%	426.55%	1186.26%	-	-	-	3.42%	777.63%	-146.15%
AYUD	98.64%	-0.94%	-2.38%	74.85%	584.41%	-95.00%	17.33%	-23.11%	-12.41%
BCP	10.73%	-66.62%	262.02%	-20.00%	-16.67%	-14.29%	-61.60%	-1098.84%	-142.70%
BJC	-18.58%	5.41%	15.07%	0.00%	0.00%	0.00%	66.29%	7.05%	-11.09%
BLAND	-	-	-	1.62%	-22.31%	18.98%	-64.68%	-68.77%	1900.17%
BLS	926.16%	-12.06%	8.70%	-	-	-	118.99%	64.38%	-38.39%
CNS	-0.82%	3.68%	0.68%	28.13%	100.00%	-	70.67%	-44.27%	20.25%
CPF	-36.86%	-51.37%	19.20%	-7.27%	7.05%	15.94%	33.38%	222.26%	125.72%
CPN	14.22%	26.86%	12.10%	-7.45%	153.31%	-5.82%	-76.89%	125.12%	22.77%
CSL	36.62%	14.33%	14.48%	-	-	-	38.89%	75.91%	-36.99%
DELTA	206.56%	11.89%	70.22%	-	-	-	90.90%	-24.43%	-8.16%
DTAC	42.82%	103.70%	-70.93%	-	-	-	64.58%	-29.08%	59.64%
ESSO	-10.94%	-24.65%	83.47%	-	-	-	-62.84%	-164.84%	-197.30%
FNS	-19.63%	13.78%	-62.18%	-	-	-	-101.47%	-33.24%	140.55%
GL	67.54%	50.26%	-3.93%	-	-	-	45.34%	-1.38%	71.00%
INET	31.74%	-8.57%	60.91%	-	-	-	-204.08%	-141.53%	1542.12%
LOXLEY	-	-	-	54.53%	6.76%	-0.23%	-142.10%	-115.93%	-848.63%
MBK	-	-	-	84.01%	-69.60%	-1.14%	84.59%	-3.00%	9.03%
MTI	-23.77%	-26.69%	-100.00%	-	-	-	53.04%	-1384.61%	100.00%
NKI	50.45%	-23.50%	16.09%	308.96%	100.00%	-	8.76%	32.84%	-47.41%
NOBLE	-51.04%	927.13%	-54.41%	-100.00%	-	378.29%	258.89%	-20.22%	41.64%
OHTL	7.22%	9.05%	63.15%	-	-	-	-23.40%	-58.66%	-13.65%
PL	14.70%	-11.64%	-6.16%	-	-	-	472.41%	-77.56%	-18.14%
POST	0.36%	464.11%	60.88%	-	-	-	-179.96%	-839.56%	-64.22%
PRG	-	-	-	87.87%	-52.84%	70.65%	0.62%	-37.60%	105.35%
PS	15.63%	51.30%	140.90%	-	-	-	-3.69%	52.60%	82.27%
PSAAP	-46.21%	-42.26%	-36.19%	72.17%	-44.37%	16.39%	-180.64%	-36.78%	-27.62%
PTT	51.38%	548.88%	14.51%	5.99%	43.99%	32.63%	45.48%	3.24%	-41.41%

ตารางที่ 4.12 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรเงินได้รอการตัดบัญชีและกำไรสุทธิ (ต่อ)

หลักทรัพย์	ΔDTA%			ΔDTL%			ΔNI%		
	2553	2552	2551	2553	2552	2551	2553	2552	2551
PTTAR	-47.57%	-51.66%	7896.64%	1.57%	-10.21%	4962.18%	-30.77%	-208.23%	-2537.42%
PTTCH	122.54%	-33.23%	24231.69%	22.55%	17.65%	17.05%	47.52%	-40.33%	-37.66%
PTTEP	61.82%	22.12%	100.00%	5.25%	-1.57%	4.98%	88.41%	-46.84%	46.46%
SAMCO	32.82%	3.11%	-9.77%	-	-	-	-16.40%	51.95%	39.91%
SCC	-22.02%	1.64%	-7.28%	576.60%	106.03%	99.59%	32.27%	71.70%	-52.21%
SCCC	7.05%	-3.24%	25.69%	-	-	-	-8.39%	-7.04%	-1.79%
SCSMG	11.13%	34.36%	-21.06%	-	-	-	37.26%	-164.65%	-209.01%
SF	-	-	-	118.92%	-1.81%	34.31%	286.84%	-46.47%	9.36%
SHANG	78.79%	161.81%	1.49%	-	-	-	0.40%	-148.08%	-37.65%
SHIN	28.85%	52.35%	581.07%	-10.15%	4.34%	107.87%	21.64%	19.29%	108.21%
SICCO	103.61%	13.90%	-5.12%	72.76%	6.33%	-29.22%	-2305.18%	-369.21%	-96.00%
SITHAI	-0.30%	-44.05%	-19.74%	-8.01%	-8.89%	-10.01%	439.35%	-64.13%	-31.67%
SMK	37.11%	-6.74%	19.95%	-	-	-	98.85%	83.76%	-24.92%
SPG	-2.44%	238.13%	17.37%	-14.35%	-24.18%	8.14%	-0.52%	17.10%	12.10%
SPSU	-13.76%	1.22%	14.44%	-	-	-	446.20%	-174.27%	-122.06%
TBSP	11.66%	125.23%	-50.95%	-10.36%	-	-	-35.33%	-0.51%	-8.11%
TCMC	19.81%	9.21%	19.71%	-	-	-	-11.10%	-20.46%	21.13%
TCP	-15.05%	-7.84%	12.00%	100.00%	-	-	47.50%	-300.96%	-220.50%
THAI	-16.73%	-10.54%	61.09%	-	-	-	107.64%	-134.79%	-581.32%
THCOM	28.85%	52.35%	581.07%	-10.15%	4.34%	141.34%	66.20%	-33.82%	-123.38%
THRE	39.72%	-20.89%	70.07%	88.76%	16.21%	-34.56%	12.47%	9.79%	-8.32%
TIC	1.77%	-23.01%	1.31%	-	-	-	162.86%	971.45%	-95.25%
TICON	28.02%	-0.71%	58.56%	-	-	-	25.69%	-9.88%	-31.63%
TIP	15.62%	-7.23%	13.01%	128.51%	100.00%	-	4.56%	0.39%	1.88%
TISCO	78.36%	67.02%	-2.22%	-	-	-	44.78%	16.51%	4.20%
TK	5.19%	-8.11%	-1.73%	-	-	-	59.47%	2.42%	13.23%
TOP	-26.47%	-79.04%	640.14%	-11.90%	-6.39%	-4.38%	-26.06%	2126.64%	-97.13%
TRUE	3.72%	0.60%	-3.37%	-21.21%	107.76%	-9.28%	53.32%	-135.78%	-317.23%
TSI	36.25%	-21.39%	-11.73%	-	-	-	-12567.30%	-113.04%	-124.34%
TSTH	63.56%	466.66%	133.36%	-	-	-	-170.94%	-97.06%	589.16%
TTI	18.91%	459.23%	-22.16%	-75.92%	-58.38%	-48.20%	-140.03%	-561.31%	-202.99%
TUF	-5.04%	-19.34%	75.62%	1591.30%	-6.39%	6.06%	-12.94%	49.90%	27.95%
ZMICO	49.87%	12.57%	266.69%	100.00%	-100.00%	-63.93%	297.26%	-109.76%	-444.36%

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีกับกำไรสุทธิ
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและกำไรสุทธิ

จากบทที่ 3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและกำไรสุทธิ
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในครั้งนี้มีสมมติฐาน คือ

4.4.1 สมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและกำไรสุทธิ

H_0 อัตราการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและอัตราการ
เปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิมีความสัมพันธ์กัน

H_1 อัตราการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและอัตราการ
เปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิไม่มีความสัมพันธ์กัน

4.4.2 สมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและกำไรสุทธิ

H_0 อัตราการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและอัตราการ
เปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิมีความสัมพันธ์กัน

H_1 อัตราการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและอัตราการ
เปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิไม่มีความสัมพันธ์กัน

โดยจะยอมรับ H_0 เมื่อค่านัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณ
ได้หรือค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 และจะปฏิเสธ H_0 หรือยอมรับ H_1 หากค่า Sig. มีค่ามากกว่า 0.05

ตารางที่ 4.13 แสดงผลของค่า Pearson Correlation ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง Δ DTA% และ Δ NI%

		Δ DTA%	Δ NI%
Δ DTA%	Pearson Correlation	1	.053
	Sig. (2-tailed)		.482
	N	177	177
Δ NI%	Pearson Correlation	.053	1
	Sig. (2-tailed)	.482	
	N	177	177

จากตารางที่ 4.13 แสดงค่า Pearson Correlation (R) พร้อมทั้งค่า Sig. ของการทดสอบความสัมพันธ์ซึ่งมีจำนวนข้อมูลทั้งสิ้น 177 ข้อมูล โดยค่า $R = .053$ แสดงว่ามีความสัมพันธ์น้อยมากในทิศทางเดียวกัน ส่วนค่า Sig. = 0.482 แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐาน H_0 หรือแสดงว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี (Δ DTA%) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิ (Δ NI%) ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ

ตารางที่ 4.14 แสดงผลของค่า Pearson Correlation ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง Δ DTL% และ Δ NI%

		Δ DTL%	Δ NI%
Δ DTL%	Pearson Correlation	1	-.477**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	102	102
Δ NI%	Pearson Correlation	-.477**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	102	102

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.15 แสดงค่า Pearson Correlation (R) พร้อมทั้งค่า Sig. ของการทดสอบความสัมพันธ์ซึ่งมีจำนวนข้อมูลทั้งสิ้น 102 ข้อมูล โดยค่า $R = -.477^{**}$ และมีดอกจัน 2 ดอก

แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง ส่วนค่า Sig. = 0.000 แสดงว่ายอมรับสมมติฐาน H_0 หรือแสดงว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินภายในได้รอกการตัดบัญชี ($\Delta DTL\%$) และอัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิ ($\Delta NI\%$) มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved